LÄGRE CALIFORNIEN,

"TIERRA PERFECTA,"

ELLER

"DET FULLKOMLIGA LANDET."

DEN FRUKTBARA LANDSTRÄCKA SOM EGES OCH UTBJUDES
TILL FÖRSÄLJNING AF

The International Company of Mexico.

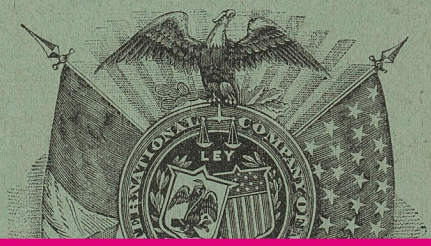

Ur KB:s samlingar
Digitaliserad år 2013

Kapten G. W. SCHRODER,
N:o 3, Magasinsgatan, Göteborg.

General W. E. WEBB, Land-Commissioner,
160 Broadway, New York.

Major GEO. H. SISSON, General Manager,
San Diego, Californien.

HANBURY & GARVEY, Land-Agents,
San Diego & Ensenada.

KONGL. BIBLIOTEKET STOCKHOLM

1888.

LÄGRE CALIFORNIEN,

"TIERRA PERFECTA,"

ELLER

"DET FULLKOMLIGA LANDET."

DEN FRUKTBARA LANDSTRÄCKA SOM EGES OCH UTBJUDES
TILL FÖRSÄLJNING AF

The International Company of Mexico.

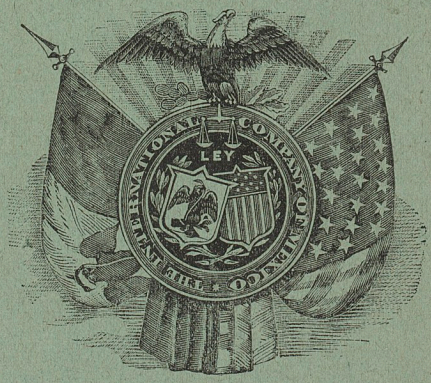

För vidare underrättelsers erhållande, hänvände man sig till

Kapten G. W. SCHRÖDER,
N:o 3, Magasinsgatan, Göteborg.

General W. E. WEBB, Land-Commissioner,
160 Broadway, New York.

Major GEO. H. SISSON, General Manager,
San Diego, Californien.

HANBURY & GARVEY, Land-Agents,
San Diego & Ensenada.

KONGL. BIBLIOTEKET STOCKHOLM

1888.

DADELPALM I NÄRHETEN AF ENSENADA.
(Fotografi.)
LÄGRE CALIFORNIEN.

FÖRORD.

Då jag genom denna 2:dra upplaga erbjuder till intresserade personer i Sverige upplysningar om det förlidet år till kolonisering öppnade fält, så vill jag först tillkännagifva att jag efter moget öfvervägande antog agenturen för det Internationela Landkompaniet af Mexico, öfvertygad om, att hvad som framhölls i Kompaniets beskrifningar rörande klimat, fruktbarhet etc. egde full riktighet, ty jag hade sjelf varit bosatt i staten Kalifornien och vistats flera år i Chile och Peru, hvarest de naturliga förhållandena voro mycket liknande de här omskrifna.

Att mycket skulle anses för fabelaktigt och öfverdrifvet, var jag beredd på, men jag tänkte om någon skulle finna, att beskrifningarne ej vore sanna, så skulle jag snart få höra derom, men under hela året har jag ej ännu afhört några vederläggande fakta.

Under åren 1870 och 1871 var jag agent för staten Maine, som genom herr W. W. Thomas, nyligen Förenta Staternas minister i Stockholm, uppmuntrade svenskar till bildande af en koloni i dess nordöstra del under namn af New Sweden, men trots de förmåner som erbjödos, voro åtskilliga missnöjda vid ankomsten dit, flyttade derifrån och skrefvo bref, uttryckande sitt missnöje med både det ena och det andra, och åtskilliga af vårt lands tidningar togo upp deras oberättigade klagomål (det var vid den tiden för en del af pressen kärt, patriotiskt och behagligt att så göra utan att fråga efter bevis). Jag framhöll då i en tidningsannons den 8 Nov. 1871, rörande missnöjda personer, »att sådana skulle äfven komma, var klart för hvar och en som känner någorlunda till emigrationsförhållanden i allmänhet, och att, så stort som Amerika än är, så är det icke ett land för hvarje svensk. En viss sinnesstämning och vissa naturegenskaper äro erforderliga för framgång och trefnad i detta storartade land — — — och »vidare, har man ej ihärdighet att trotsa hvilka vedermödor som helst, har man ej tålamod, att genom flit och sparsamhet vänta några år tills man kommit i en sådan ställning som man sträfvar efter, så kan man ej förvänta, att genast vid ankomsten befinna sig vid ett sådant lynne som fordras såsom ett oeftergifligt vilkor för framgång.» Jag skref vidare, att herr Thomas sade att »*tiden pröfvar allting*», visande dermed, att han såväl som jag är nöjd med att afbida domen af denne omutlige domare».

Hvad denne domare yttrat är nu alla bekant, och senast i Göteborgs Handelstidning för den 15 Febr. 1888 finnes ett utdrag från en svensk-amerikansk tidning som framhåller det trefliga och burgna tillståndet der af öfver tusende svenskar, och tillägger: »Kort och godt, Nya Sverige är en mönsterkoloni, vi borde ha flera sådana i Amerika».

DADELPALM I NÄRHETEN AF ENSENADA.
(Fotograf.)
LÄGRE CALIFORNIEN.

Vid firandet af tioårsdagen af kolonisternas ankomst, en storartad fest- och glädjedag, vederfors herr Thomas en sådan hyllning, som aldrig förr visats någon grundläggare af en koloni, visande att alla voro nöjda, och att tiden hade fällt en rätt dom.

Jag har anfört detta, emedan jag vet, att äfven till Lägre Kalifornien, hvars kolonisering äfven är af statsintresse uppmuntrat och grundlagt, skola åtskilliga gå och kanske för ett eller annat bittert klaga, och till tidningar hemskicka sina klagovisor, utan att betänka, att antingen var landet ej passande för dem eller voro ej de passande för landet. Jag vill varna sådana, att vid sådan erfarenhet genast söka ett för dem mera omtyckt fält, der är nog i Amerika och isynnerhet i Kalifornien att välja på.

Till arbetssökande.

Af medföljande broschyr befinnes, att Kompaniet icke utfäster sig för några löften om arbetsförtjenst; ty deras egentliga mål är, att få landet bebott af jordegare och fabrikanter som sjelfva sätta arbete i gång. Men det är klart att som landet hastigt upptages, städer och jernvägar blifva byggda, samt fabriker anlagda (redan finnas 20 i Ensenada), att mycket arbete måste finnas, och till minst lika hög betalning som i andra delar af det egentliga Kalifornien, hvarest arbetet alltid är mera lönande än i de mellersta och östra staterna. Följaktligen finnes ingen anledning att befara brist på arbetsförtjenst i detta nu utbjudna land. Och i värsta fall är man ju inom några timmars resa till angränsande Södra Kalifornien, hvarest man vanligen kan vara förvissad om arbetsförtjenst.

Men äfven för tillfälliga arbetssökande äro fördelarne stora genom att resa till Lägre Kalifornien, ty derigenom befinna de sig på ett område, hvarest, sedan de insett landets värde, de äro i bättre tillfälle att snart för sina besparingar köpa sig, medelst afbetalningar, ett stycke land, stort nog för deras framtida välmåga.

Märk!

Rörande resan dit, priset derför per ångbåt och jernväg samt senaste nyheter från Lägre Kalifornien medföljer ett särskildt cirkulär, emedan underrättelser härom förändras så ofta. Vid detta års början är priset kronor 40—60 högre än förlidet år, dock vet ingen huru länge det kan så bibehållas.

Alla afstånd äro uppgifna i Engelska mil, omkring 6 à 7 på en Svensk.

Ordet »acres» för landmått i Amerika är bibehållet, emedan af de flesta väl förstått, det motsvarar omkring $^7/_8$ tunnland.

Värdemärket $ betyder Dollars, Amerikanska eller Mexikanska.

G. W. Schröder,
Göteborg, Mars 1888.

»Se Neapel och dö» säga Italienare. »Se Lägre Californien och lef, länge, lyckligt och väl» säger International Company of Mexico.

LÄGRE CALIFORNIEN

AMERIKA.

Klimat.

I JOHNSONS ENCYCLOPEDIA läses angående den norra delen af halfön Lägre Californien följande: »Genom de anteckningar som gjorts vid Förenta Staternas observatorium härstädes, har klimatet befunnits vara det mildaste och jemnaste af hvilket man har någon kunskap.»

Med Californiaviken på ena sidan och Stilla Hafvet på den andra, och en bergskedja, som tager emot vindarne från Arizona och fastlandet, så synes lätt, att det finnes full grund för Encyclopedians djerfva påstående. Sålunda har en fullkomligt ointresserad auktoritet, som begagnar sig af officiella statistiker, tagit den starka grunden, att intet ställe af den kända verlden erbjuder en så behaglig boningsplats. Nu sedan ångan gjort det lätt åtkomligt för hvar och en borde det i den närmaste framtiden blifva verldens »sanitarium».

Agassiz, en af verldens största vetenskapsmän, besökte detta distrikt år 1872, såsom en medlem af »Hasslers» vetenskapliga expedition. Han var så förtjust i det makalösa klimatet, att han vid ett möte af nybyggarne uttryckte sig sålunda:

»Jag har sett många trakter af verlden och har någorlunda studerat denna sak. Jag menar klimatet. I ären här på 32:dra parallelen, fria från de nordliga latitudernas svåra vintrar. I hafven ett stort kapital i edert klimat. Det kommer att blifva värdt millioner till eder. Detta är en af jordens favoritplatser och folk från alla trakter skola här samlas för att njuta af eder sköna och helsosamma atmosfer.»

Ändtligen tillgängligt.

Den landsträcka, som tillhör THE INTERNATIONAL COMPANY OF MEXICO består af det fruktbara distrikt, som är kändt under namnet af öfre eller nordliga delen af halfön Lägre Californien. Börjande vid linien femton mil söder om San Diego i Förenta Staterna, nära parallel 32 norra latituden, sträcker sig kompaniets land söder ut ett afstånd af 300 mil, gränsande till Stilla Hafvet på ena sidan och Californiaviken på den andra. På kartan synes det, som om denna halfö vore del af Förenta Staterna och staten Californien. En sådan tanke fås lätt deraf, att det är nästan skildt från Mexico genom den stora viken och förenas endast dermed genom en smal landsträcka längs gränslinien. Tillfölje af detta besynnerliga läge har landet varit oupptaget för två orsaker. Icke tillhörande Förenta Sta-

terna har den ofantliga emigration, som kommit till Södra Californien, stannat vid gränsen, som på tre år, tillfölje af jernvägsförbindelse, blifvit tätare försedt med farmar än en vesterns prairie.

Å andra sidan var folket genom dess fullkomliga afsöndring från moderlandet Mexico och frånvaron af alla kommunikationer med dess handelsplatser, till och med posten kommande genom Förenta Staterna, förhindrat att öfverflytta dit.

Resultatet var, att å hela denna öfra hälften af halfön, 300 mil lång och öfver hufvud taget 100 mil bred, funnos ej till nyligen öfver 500 innevånare, och dessa utgjordes af Mexikanare, Amerikanare och andra nationer. En mera frihetsälskande och tillfredsställd samling har troligen aldrig existerat. Några få »acres» voro mer än tillräckligt. Sjö och land voro öfverfylda med födoämnen. Guvernör Ryerson berättar, att han under 23 års tid bodde utan lås för någon dörr i sitt hus. Ännu i dag finnes troligen icke en plats på jorden der lif och egendom äro säkrare. Och som landet är särskildt egnadt för åkerbruk, komma dessa sociala förhållanden otvifvelaktigt att fortfara. I bergskedjorna i det inre af landet skola flera rika grufvor öppnas och dessa draga en särskild klass af menniskor, hvilka måste hänvända sig till de andra distrikten för födoämnen. Jordbrukarne hafva dock ej endast denna afyttring för sina produkter samt Mexico's handelsplatser, hvilka tillfölje af den höga skyddstullen äro otillgängliga för Förenta Staterna, utan äfven de af staterna, med hvilka de kunna täfla genom den bättre qvaliteten af deras alster. Närmare upplysningar härom gifvas å annat ställe.

"Tierra Perfecta", eller "ett fullkomligt land".

Klimatet i den norra hälften af Lägre Californiens halfö, hvilket omfattar kompaniets land, var bekant redan för de ursprungliga förelöparne af den tidiga missionen såsom något så förtjusande och marken så fruktbar, att de kallade denna region »Tierra Perfecta» eller »Ett fullkomligt land». Hvarken hett eller kyligt, torrt eller fuktigt, fritt från alla ytterligheter och hvarest frukter och blomster knoppades och blomstrade i dalarne som belöning för de idoge. För att visa sin stora uppskattning af landet företogo sig presterna att ytterligare odödliggöra helgonen genom att efter dem benämna de djupa vikarne med deras kuperade stränder och de klara strömmar, som från det inre landet uttömde sig uti oceanen. Men der fans ej transportmedel, intet sätt att komma någonstädes med någonting och landets produkter ruttnade på marken. De gamla missionshusen stå i dag öfvergifna, men de länge försummade fruktträden äro starka och friska. Presterna och nybyggarne flyttade längre norrut, närmare en handelsplats och anlade Los Angeles. (»Englarnes Stad»), som med kringliggande platser nu är så ryktbar.

Men detta hittills otillgängliga distrikt ligger nu äfven öppet för commerse och tros snart i produktion komma att öfverträffa dess hittills mera gynnade grannar. Halfön har säkerligen lika god jordmån med ännu bättre klimat och jemnare nederbörd, och nybyggaren kan erhålla jord till samma priser, som gåfvos många år tillbaka i de nu tättbebodda distrikten. Det är just liksom om en ny fruktbar trakt, som t. ex. Iowa, kunde förenas

med gränsen af en äldre stat med dess höga priser, och emigranter uppmanades att taga besittning af landet för priser som ej, per acre, komme att uppnå hälften af den årliga räntan på de summor som begärdes för det närliggande landet, der settlementen tidigare haft handelsplatser för sina produktioner. Detta Lägre Californien med dess nyss öppnade dörrar är ett storartadt rike för sig sjelf. Utsigterna äro, att det, innan ett dussin år äro tillryggalagda, kommer att blifva perlan i Stilla Hafskustens krona. Dess läge, sträckande likasom en arm mot oceanens mildrande inflytande, rekommenderar det till den praktiske jordbrukaren.

Fastän Södra Californiens fastland alltid måste väcka beundran och den snabba tillväxten af dess rikedomar fortfar att ökas, måste det förr eller senare öfverträffas af halfön. Det är ej nedsättande till den ena delen att säga, att den andra har större förmåner. Halfön har ej endast den mildrande effekten af vatten å båda sidor utan äfven en bergskedja som delar den längs efter, neddragande den fuktighet i atmosferen, hvilken eljes, liksom å vesterns slätter, drifver förbi. Och ur dessa berg framspringa äfven de strömmar, som med få mils mellanrum uttömma i oceanen.

Hvad beträffar helsotillståndet, äro lung-sjukdomar okända, och der gifves ej ytterligheter hvarken af värme eller kyla. Frukten lider ej af frost och genom frånvaron af stark hetta erhåller den en delikat smak, fri från den blöthet, som ofta orsakas genom ovan vattning.

Sedan Södra Californiens märkvärdiga skördar blefvo bekanta och den låga dödssiffran rapporterad, har invandringen antagit sådana dimensioner, att under fem års förlopp öfver fyra tusen boningshus och en mil affärshus blifvit byggda i »Los Angeles». Lusten för åkerbruk är en egenhet i detta klimat, så att äfven inom stadsområdet apelsinlundar och vingårdar upptaga nästan hvarje obebyggd plats der vatten kan erhållas. Hade kommunikationer gifvits och landet uppmätts samt öppnats för en dylik emigration till halfön, skulle den med dess nederbörd och talrika vattentillgångar hafva tio vingårdar och lunder för hvar och en i granndistriktet.

Jordmånens fruktbarhet.

Rörande jordmånen och dess fruktbarhet inom vårt distrikt, anse vi det vara mera tillfredsställande, att upprepa åsigter af praktiske män, som äro helt och hållet ointresserade.

San Diego, Californien, är den rika provins som omedelbart begränsar vårt distrikt i norr. Vid dess sista utställning år 1886 bestod komitén af män, hvilka noggrannt studerat kustens bördighet och gått öfver sina egna gränser. Dessa voro så betagna med de underbara, outvecklade resurserna hos denna granne, som de då nyligen besökt, att följande uppsats deröfver publicerades uti den pamflett, som beskref deras egen provins och dess utställning:

»Den norra hälften af Lägre California, som stöter intill San Diego Provins, är mycket vidsträckt och dess afkastning kommer att blifva storartad. Dalarna äro djupa och många samt erhålla från bergshöjderna mera fuktighet än landet längre norr. Källor och vattendrag finnas i öfverflöd. Jordmånen i dalarne är mycket fruktbar och de äro för det mesta

betäckta med den för fruktodling så ypperliga mörka lösa leran samt den hårda röda jorden, hvarigenom så anmärkningsvärda resultat hafva ernåtts vid odling af vindrufvor för russin och vin. Bergen äro tätt bevuxna med tall på ett afstånd af trettio mil från kusten. Majs har odlats vid Maneadero, nära Ensenada, denna säsong, som inom två månader efter planteringen hade stjelkar från fjorton till aderton fot höga. Fruktträd, som planterades under våren 1886, frodas väl och några komma att bära inom två år. Majs, hvete, korn och öfriga sädesarter kunna odlas här, likaså sockerrör, tobak, bomull, vindrufvor, apelsiner, fikon, bananer, granatäpplen, kokosnötter, ananas, citroner, persikor och aprikoser, så väl som den tempererade zonens äpplen, flera slag, och päron.

»På bergssidorna finnes godt bete för hästar, boskap, får och getter året om, och ravinerna äro bevuxne med ekskog.»

»Den stora landsträckan närmast Coloradofloden liknar Nilens flodbädd och dess jord är utomordentligt rik, på sina ställen trettio till fyrtio fot djup.»

En egendomlighet hos jorden är, att på afstånd från de bördiga delarne finnas å åtskilliga ställen, hvad som för ögat synes vara sträckor af sandiga upphöjningar. Vid undersökning befinnas likväl dessa bestå af ett fint jordlager, saknande den mörka färgen af förruttnade växter och mera likt upplöst granit.

Det eger de rätta beståndsdelarne för både frukt- och sädesodling och gifver stora resultat med ringa arbete. Söndersmulad jord, sammansatt af fina partiklar, tyckes på dessa höga kullar dölja och öfvertäcka de förruttnade lemningarna af föregående år.

Landtbrukares uppgifter.

Bästa sättet att utforska just hvartill ett nytt land är dugligt, är att taga reda på huru det lönat det arbete, som redan nedlagts på dess odling. I denna afsigt hafva vi aflagt besök hos de landtbrukare, som inträngt i det inre af landet, innan ännu jernväg eller ångbåt fanns, och hafva erhållit deras uppgifter, som vi noggrannt återgifva, uteslutande många för korthets skull.

Guvernör Geo. Ryerson har bebott sin egendom, belägen sydost om vår nya stad Ensenada, under trettiotre år. Född i Texas och är guvernör öfver norra hälften af halfön, hvilken är den del som nu af detta Kompani erbjudes åt invandrare. Denna egendom består af 30,000 »acres», hvaraf 700 under odling. Erhöll förlidet år 8,330 bushel i hvete från 280 acres, eller omkring 30 bushel per acre. Erhöll 1,400 bushel majs på 40 acres; har 1,600 nötboskap, som, då brefskrifvaren såg dem i December månad, voro i ett utmärkt tillstånd, samt 200 hästar. Vanlig frukt i öfverflöd. Har ej begagnat sig af konstgjord vattning, och har, med undantag af år 1877, haft goda skördar. Då hade han delvis god skörd och boskapen led ej någon brist, ehuru det var ett torrt år. Egendomen ligger 1,600 fot öfver hafvet och 25 mil öster derom. Guvernör Ryerson sådde sitt hvete i November och December, skördade i Juni och Juli samt planterade majs i Maj och skördade i September månad. Planterade meloner, pumpor etc. i Mars, April och Maj och hade mogna meloner från Juni till Oktober. Vattenmeloner höllo sig goda till December. Majsstjelkarne nådde en höjd af 16 fot, vanlig höjd 10 fot, och buro från 2 till 5 ax på hvarje stjelk. Skar 60 ton hafrehalm från ett utsäde af 14 skålpund. Han har ett fält inhägnadt af pil- och bomullsträd. Dessa hafva nu växt till stora träd och flera äro vid 10 års ålder 2 fot i diameter. Han planterar hvete på högland och majs på lågland. Då han för många år sedan planterade sitt första fält, bistods han af sin hustru, som hade en qvinlig förtröstan på det

tillkommande. Guvernören har en qvarn af goda dimensioner och vi märkte att en stor massa vilda bin slagit sig ner bland bjelklagren och tycktes ifrigt sysselsatta ännu i December. Han beräknade att det var tusen svärmar i grannskapet.

Herr L. Mendelson har bott i San Rafaeldalen, belägen på Kompaniets land under 16 år, och odladt säd för 15 år, hufvudsakligast hvete, emedan detta lättast kunde säljas innan kommunikationerna längs kusten voro öppnade. Gjorde förra året ett utsäde af 1,400 skålpund och erhöll en god skörd, men begagnade hälften till foder och mätte ej återstoden. Hade präktigt korn och hafre, ärter, pumpor, hvitbetor, potatis etc. Boskapen frodas året om. Har aldrig begagnat konstgjord vattning. Hans egendom ligger 2,300 fot öfver hafsytan. Härstammar ursprungligen från Calish, Poland, och kom hit från Los Angelos, Cal. Hans helsa har varit fullkomlig och han anser halföns klimat ojemförligt. Denne herre är nu härادshöfding för Lägre California.

Charles Bennett härstammar från Tennessee. Har varit bosatt vid Stilla Hafskusten för 39 år. Anlände Mars 1886 till Ensenada och slog sig ned i Maneadero, som utgör en del af det lågland, som sträcker sig från Todos Santos-viken. Har redan byggt hus, arrangerat ett etablissement för inpackning af preserverad frukt, planterat träd och erhållit skördar. Hr Bennett säger, att han från majsen fick 40 bushel per acre, och stjelkarne voro somliga 18 fot höga, med en medelhöjd af 15 fot, bärande 2 ax på hvarje stjelk, och i ett fall 5. Hade den ej varit så hastigt och ofullständigt sådd och odlad, skulle skörden blifvit mycket rikare. Planterades från den 1:ste till den 22:dre Juni. Hans hafre för hö såddes i Juni, sedan flera redan skördat, och växte dock en manshöjd. Planterade potatis sedan andra redan börjat begagna den nya skörden och har aldrig erhållit bättre resultat. Kan uppbringa två skördar årligen af nästan alla slags säd eller grönsaker. Begagnar icke konstgjord vattning. Är nu sysselsatt med plantering af en stor mängd fruktträd. De redan planterade hafva förvånat honom genom deras växt. Telningar, planterade i April, buro frukt i September och i December voro fikonen fullväxta. Skördade 500 vagnslaster af utmärkta »Hubbard»-pumpor i September från $2^1/_2$ acres, planterade 1:ste Juni. Begagnade alla slags utsäden som stodo till buds och lyckades i alla. Han har varit bosatt både vid Atlantiska och Stilla Hafskusten af Amerika och tror att halfön är oöfverträfflig i klimat, jordmån och växtlighet. Har vild timotej, 5 fot hög. Begagnar den som hö och har funnit den fullt ut lika god som någon annan. Har ridit genom tusentals acres vildhafre, nående till hufvudet, då han satt till häst. Han tror så på denna trakts storartade framtid, att han nu utvidgar sin anstalt för preservering och inpackning af frukt för att kunna inpacka 30,000 burkar dagligen.

E. B. Higgins, några mil söder om Ensenada, har 150 acres under odling. Har uppdragit alla sina skördar utan konstgjord vattning. Sådde hvete i November och December och korn vid samma tid. Skar hvetet i Maj och Juni. Hr Higgins är ursprungligen från Newyork och sedan från Norra Californien.

Tranquilla Grenada har en vacker farm eller ranch i San Tomasdalen. Han sådde år 1886 två tusen skålpund hvete på 30 acres och erhöll en vacker skörd. Han planterade 20 skålpund majs och skördade 2,000 skålpund. Han begagnade vattenledning (»irrigation») för sin majs, men ej för sitt hafre eller hvete. Hans majs växte 15 fot hög. Fick 25 centner hafre från 6 acres.

San Antoniofarmen eges af fru L. Lopez. Den är belägen 14 mil från Ensenada, på hvad som kan kallas högland. Denna dam säger, att alla frukter och sädesslag växa der utan tillhjelp af konstgjord vattning. Hon besådde 1887 650 acres med hvete. Hennes familj består af 20 personer, inberäknadt barnbarn, och de synas alla vara märkvärdigt friska.

D:r D. K. Allen är en praktiserande läkare i Ensenada, väl bekant med halföns alla förhållanden. Han har bott på olika trakter af den på de sista 8 åren; han tror fullt och fast att detta är det land »som har en stor och lysande framtid».

Nybyggen i grannskapet.

Uppgifter af farmare.

Då det för några år sedan blef bestämdt, att en jernväg skulle byggas till kusten, gränsande till vårt land, skyndade sig jordbrukare hit. Hvad

de under denna korta tid lyckats åstadkomma visas bäst af följande deras egna uppgifter, delgifna i början af 1887:

J. A. Rice, National City (nära vårt land), säger: För 5 år sedan planterade jag 50 oliveträd. Plockade i år 320 gallons och har 80 lemnade på träden Erhöll från 50 till 75 cents per gallon. Har en stor mängd af unga fruktträd i utmärkt skick.

Frank A. Kimball från New Hampshire, nu boende i National City: Har omkring 30 acres af oliveträd, de flesta fullt bärande Har från ett enda träd tagit från en half till en hel tunna af frukt. Håller på att sätta upp en kvarn för att tillverka olja. Hans citron- och apelsinträd äro nedtyngda af frukt, och det var en del af hans frukter, som togo priset i New Orleans, öfverträffande allt från Florida. Herr Kimball säger, att »missions»-oliven är den bästa. Fyra års gamla träd borde frambringa 40 gallon olja per acre, som borde säljas i parti för $ 5.00 per gallon. Vingårdar af russindrufvor borde vid tre års ålder gifva en afkastning af $ 100 per acre, vid fyra år $ 150 och vid fem år $ 200 och deröfver. Dessa två uppgifter säger han vara måttliga påståenden af hvad man kan göra, och äro närmare minimum än maximum. Han tror att i framtiden citronskörden kommer att gifva mera förtjenst än allt annat med undantag af apelsiner och oliver. Sex års gamla citronträd borde hafva minst 2,000 hvardera och gifva en förtjenst af $ 1,000 per acre, om väl skött. En granne till herr Kimball, J. S. Harvey, hade förlidet år sex acres af unga »navel»-apelsinträd. Dessa betalade honom $ 500 per acre. Lådor af apelsiner, som hade varit plockade öfver 40 dagar och uppvisats både i San Diego och Boston, såldes för $ 6.50 lådan. Herr Kimball har nyligen besökt alla delar af halfön och anser den oöfverträfflig för frukt- och sädesodling. Han har bott i Södra Californien 19 år, men kunde ej intill nyligen göra något med sina skördar tillfölje af brist på jernvägskommunikationer.

F. E. Bates i San Diego har en plats af 12 acres nära staden på backig mark. Anser det vara bättre än land nere i dalen och tror högt slättland vara det bästa Han hade 600 apelsinträd, 200 limeträd (Citrus limetta), 100 citronträd, 40 aprikosträd, 12 fikonträd och andra fruktslag. Alla de olika arterna af tall, Australiagran, alla arter af acacia, Libanons ceder, australisk kastanj, gummiträdet, magnolias, korkträdet, »Pride of China», granträd från Söderhafsöarna, Monterey cypress och en stor mängd af importerade trädslag. Alla syntes trifvas bra. General Le Duc, f. d. åkerbrukskommissarie, sade, att det enda som han visste, som ej växte på platsen, var té- och kaffeplantan. Herr Bates har nyligen köpt en bit land af oss, omkring 100 mil i söder från hans gamla hem. Han tror att en person här kan tjena mera på 10 acres än på 100 på de flesta andra ställen i Amerika. Hans förra plats bestod af 10 acres och sköttes helt och hållet af en man. Herr Bates kom hit från Newyork.

Fruitland är beläget vid kusten nära vår norra gränslinie. Det är en utmärkt vacker plats på 80 acres med stora lundar af pepparträd. Egaren är Hon. Zach. Montgomery, biträdande justitieminister i Washington. Hans son, R. J. Montgomery, anställd vid tullverket, bor på platsen. Han har 60 fullt bärande apelsinträd. Äfvenså en vingård af russindrufvor (Muscateller) samt oliver, aprikoser, persikor och päron m. m. Ingen konstgjord vattning begagnas. För 6 år sedan var landet rundt omkring en ouppodlad vildmark, nu finnas farmar öfverallt och det tyckes till och med vara tätare bebygdt än många af vesterns stater. Två mil söderut upphöra farmarna, och det fruktbara land vi här se tillhör den hittills glest bebyggda halfö, som nu ändtligen är lätt tillgänglig för alla.

Dalar, slättland och vikar.

Det är omöjligt att i en beskrifning, af så begränsadt omfång som denna, närmare redogöra för det land som nu erbjudes.

Produkter.

Lista å frukter, sädesslag etc., nu odlade på Kompaniets land och för hvilka alla de olika trakterna af halfön äro särdeles bra passande.

Frukter.

Apelsiner, vindrufvor, alla sorter, efter odlarens smak. Äpplen, päron, persikor, plommon, qvitten, granatäpplen, fikon, Japanska persimmons, jordgubbar, björnbär, hallon, guavas, bananer, ananas, oliver, aprikoser, nectariner, engelska valnötter, mandlar, jordnötter etc.

Säd.

Hvete, korn, råg, hafre, »alfalfa», alfileria, gul majs, hvit majs och egyptisk majs.

Grönsaker, rotfrukter etc.

Irländsk potatis, hvit potatis, röd potatis, söt-potatis, yams, palsternackor, morötter, rofvor, rödbetor, hvitbetor, tomatoes, kål- och blomkål, laktuk, rödlök, gul lök och hvitlök, peppar, selleri, äggplantor, pumpor, vattenmeloner, muskmeloner, sötmajs, gurkor, strängbönor, kastorbönor, ärter etc.

Bland öfriga nyttiga växter, som kunna gifvas ett framstående rum bland halföns kommande odlingar, må nämnas sockerröret, tobaks- och bomullsplantan. Rörande tobaken kunna vi tillägga att general Grant efter sitt besök till Mexiko intygade, att de cigarrer han der erhöll, voro de bästa han någonsin rökat. Beträffande bomull, så blir efterfrågan alltid större än dess produktion.

Apelsinodling.

Denna industri som för framtiden är så vinstgifvande för odlaren, är tvifvelsutan den långsammaste att gifva direkt resultat.

Från ett stort antal uppgifter, utvälja vi följande som gifva högsta kostnaden och minsta vinst per »acre.»

Utgifter.

100 träd	$ 75,00
Plantering och vård af desamma	25,00
Deras vård under andra året	15,00
» » » tredje »	15,00
» » » fjerde »	20,00
» » » femte »	25,00
Extra expenser	50,00
Total	$ 225,00

Inkomster.

Skördar och priser äro tagna efter möjligast lägsta beräkning. Tredje året, spridd skörd af apelsiner, några få hundraden eller tusen, icke räknade.

Fjerde året, i medeltal femtio å hvarje träd, 5,000 apelsiner för $ 20,00 per tusendet ..... $ 100,00

Femte året, tvåhundra å hvarje träd, 20,000 för $ 20,00 per tusendet 400,00

Om dessa priser bibehållas, måste odlarens lägsta nettobehållning årligen belöpa sig till $ 300 per »acre».

APELSINLUND NÅGRA ÅR GAMMAL.
(Fotografi).

Russinodling.

Följande siffror och upplysningar rörande kostnaden häraf hafva lemnats oss af en praktisk russin-odlare från det till halfön gränsande distriktet.

Antag att jorden köpts och man började med ettåriga träd, så skulle total-kostnaden per »acre» under första året belöpa sig till:

680 ettåriga rötter för två cent stycket	$ 13,60
Plantering och vård	30,00
Stöttning och öfriga utgifter	10,00
Total	$ 53,60
Arbete, andra året	$ 25,00

Inkomsterna efter två års förlopp:

Tredje året femtio lådor per »acre» för $ 1,60	$ 80,00
Fjerde året etthundrafemtio lådor	240,00
Femte året tvåhundra lådor	320,00
Sjette året tvåhundrafemtio lådor	400,00
Total	$ 1,041,00

Under vanliga förhållanden skulle således balanskontot efter sex års förlopp utvisa:

Första årets utgifter	$ 53,60
Fem års utgifter, $ 25,00 per »acre»	125,00
Lådor, torkapparater m. m.	88,00
Utgifter för plockning, packning m. m.	390,00
Total	$ 656,60

Försäljning af russin för sex år	$ 1,040,00	
Utgifter	656,00	
Lemnande sålunda en nettoinkomst för sex år för hvarje »acre»		$ 383,40

Ofvanstående förslag har antagits såsom gifvande högsta möjliga kostnad och minsta möjliga förtjenst och såsom varande den mest moderata uppgift bland en stor mängd som emottagits från russin-odlare.

Enskildheter.

En egendomlighet för Lägre California är det antal lundar af ofantliga ekar som omgifva dess dalar. Dessa träd påstås uppnå och till och med öfverträffa i storlek Louisianas ryktbara ekar. Halföns mahogny, utmärkt passande för fanering, begagnas i Ensenada till bränsle.

Eucalyptus-trädet i Lägre California växer till en höjd af fyratio fot på tre års tid. Apelsinerna på södra hälften af halfön, ursprungligen införda från Spanien, äro bättre än de beryktade »Navel.» Det är beräknadt att ananas-odling ger en vinst af $ 600 per »acre».

Pampas-gräset, hvars fjäderlika plymer säljas i österns städer för femtio cents stycket, är här vanligt ornament på gårdsplanerna.

Här finnas frukt och blommor under hvarje månad i året.

Värdet af Californiens produkter i proportion till dess befolkning, öfverträffar ännu hvarje annat lands på jorden.

Vildt finnes i ymnighet. Californiens vaktlar kunna ses i myriader, likaså andra vilda fåglar, och antiloper samt rådjur finnas i dalarne.

Betesmarkerna på högländerna äro utmärkta för boskapen och betet är af den bästa beskaffenhet, i sanning något dåligt finnes ej. Kreaturen fetna hastigt. Det gifves ingen orsak hvarför icke stora och inbringande mejerier skulle kunna uppföras här för utskeppning af smör och mjölk i stora qvantiteter till handelsplatser i Mexiko och Californien. De hundradetals strömmarne erbjuda ypperliga lägen för dessa ändamål.

Våra kolonister taxeras ej för fastighet, personlig egendom, eller för kapital nedlagt i fabriksföretag.

Den Californiska vallmon är en ljusgul blomma af en mycket stark färgton, och med ett silfverlikt glitter då den svajar för vinden. De små kullarne kring flere af bergen nära kusten äro betäckta dermed, och de sprida ett så starkt skimmer att sjöfarande långt ute på hafvet begagna sig deraf som ett slags fyrbåkar för att särskilja olika landtuddar.

Abalone, en stor skalfisk, hvars skal eller snäcka exporteras, inbringar vid Ensenada $ 60 till $ 80 per ton och $ 200 utomlands vid minutförsäljning för inlagdt arbete o. s. v. Detta är den i handeln bekanta »moder-perlan», en egendomlighet för halföns och vikens stränder. Köttet torkas och bringar sju cents per skålpund för utskeppning till Kina. Ostron och fisk torkas äfven och sändes dit. Kinesiska »junks» segla ofta längs efter kusten för att erhålla laster för deras långa hemresa.

Säd och grönsaker af alla slag gifva så stora skördar (hvilket intygas genom å annat ställe citerade intyg från landtbrukare), att de utgöra en god inkomstkälla och fruktodlingar samt vingårdar hafva all den växtlighet som erfordras för att gifva de resultat, som skola göra halföns egendomar så värdefulla.

Behöfva vi frukta öfverproduktion.

Följande fakta beröra denna fråga:

Det finnes blott få platser på jordklotet der aprikosor växa, och ej något ställe der de nå en sådan fullkomlighet som vid Stilla Hafskusten. De säljas öfver hela verlden. Efterfrågan för preserverade aprikosor öfverskrider tillgången. Stora qvantiteter sändas årligen till England och alla delar af Europa och det ropas beständigt på mera. Efterfrågan för torkade aprikosor är större än tillgången för de nästa tjugo åren. Som de antingen kunna hållas på lager för månader eller sändas direkte i handeln, har exportören tillfälle att välja sådana tider på året då frakterna äro billigast. Hvad som sagdts angående aprikosor, tillämpas också på Franska plommon och nectarine — en för torkning och den andra för insyltning. De betalas alltid högt. Beträffande Bartlett-päronet, som bättre än annorstädes når sin fullkomlighet på vår kust, är efterfrågan för syltning af denna frukt i starkt tilltagande, och kan troligen aldrig fyllas. Begäret för alla slags päron, vuxna vid kusten, är icke endast stort utan starkt tilltagande.

Alla slags persikor som odlas inom vårt distrikt tagas af inpackare så fort de erbjudas till salu, och inpackaren sade sig vara villig att ingå kontrakt för de nästa trettio års skördar. Några personer från San Francisco tillbringade flera veckor i ett närliggande distrikt, i afsigt att söka erhålla flera vagnslaster af den torkade frukten, öfver hvad som exporterats. Efter att hafva sammanskrapat qvarlefvorna fingo de dock endast 8,000 skålpund. För äpplen är efterfrågan långt större än tillgången för den närmaste framtiden. Tusentals lådor exporteras från kusten till Nya Zeeland, Kina, Japan och många andra främmande länder.

Stilla Hafskustens apelsiner komma ej i marknaden förrän Floridafrukten redan blifvit plockad. Hvarken af dessa eller citroner finnas tillräckligt för efterfrågan. En erfaren fruktodlare sade nyligen om våra russin att, plantera huru många vinrankor som odlaren än önskar, kunna de dock aldrig få nog att fylla

det växande behofvet. Jernvägstjenstemän säga, att då vår halfö blifvit settlad, komma hundra vagnslaster af mogen och torkad frukt att skeppas till östern och utrikes, för hvarje vagnslast som nu sändes och likväl utan någon märkbar reduktion i priserna.

Vi omnämna utförligt dessa förhållanden i fruktodlingen, emedan under Januari månad, då förfrågningsbref strömmade till vårt kontor från alla delar af landet till ett antal af i allmänhet öfver 150 om dagen, tre femtedelar af brefven från »farmare» upplyste om, att de önskade komma ifrån de låga sädespriserna i de Vestra Staterna till en del af landet der de kunna erhålla mera för deras arbete, och der arbetet blefve lättare och nöjsammare för deras söner än det varit för dem.

Kustnotiser.

I San Francisco fanns nyligen på utställning två stora apelsiner från en egendom i Lägre Californien, som eges af Daniel Hidalgo, den ena mätande tjugotre och den andra tjugofyra tum i omkrets.

George W. Dye, af Agricultural Park, hade till utställning päron som mätte sjutton och en half tum i omkrets och två klasar »Rose of Peru»-drufvor, som vägde sex skålpund hvardera.

D:r Lotspech från Orange erhöll $ 6,000 från skörden på hans apelsinlund om femtio »acres».

F. H. Keith från Anaheim skördade 5,000 skålpund präktiga »peanuts» på fyra »acres» land; O. P. Parsons plockade och sålde sin valnötsskörd och erhöll $ 2,700 för produkten af sjutton »acres» eller i medeltal $ 160 per »acre».

Bland utstälda alster sända till New Orleans var en låda »peachblow» potatis från H. K. Snow i Tustin, af hvilka han erhållit 400 »bushels» per »acre». Åtskilliga profver vägde två och ett half skålpund.

Pastor Robert Strong i Westminster skördade 800 skålpund frukt från ett enda »Rhode Island Greening» äppleträd.

Herr H. H. Roper har blå-guttaperchaträd, tre fot i diameter, som endast äro sju år gamla.

Nettovinsten utaf en russin-drufplantering i godt skick, uppgafs uti Santa Ana »Herald» vara $ 200 per »acre».

Till New Orleans sändes af herr O. C. Blodgett exemplar utaf hvit majs, som planterades 17:de Juni och hvilket gaf 120 bushels per »acre». Några af axen voro 13 tum långa och ett innehöll 1,023 korn. Han hade äfven gult korn, planteradt den 1:ste Augusti, som gaf 100 bushels. Majsstjelkarne voro sexton fot höga.

Amos Wrigt hade flera »acres» sötpotatis som gaf åtta ton per »acre» och inbringade $ 240 per »acre». De växte helt och hållet utan konstgjord vattning.

Den regniga årstiden.

Tidningen »*Leader*» i Cleveland, Ohio, för den 30:de Januari, publicerar ett bref från en af dess stadsbor, som nu uppehåller sig i denna del af Stilla Hafskusten, och hans beskrifning af en dag under »regntiden», som motsvarar nordens vinter, är så sanningsenlig att vi återgifva densamma:

»Det kommer ej i form af en storm, här äro inga starka vindar, åska och blixtrar: regnet blott faller jemnt och ymnigt; håller i hela natten men slutar artigt nog i morgongryningen. Till och med under denna årstid äro regniga dagar sällsynta; regnet faller under natten. Jag nedskrifver detta sittande på min favoritplats i trädgården under ett apelsinträd. Marken omkring mig är ännu våt, men ej ett moln synes i skyn och solen lyser strålande och varm. Apelsinerna öfver mitt hufvud äro mogna, rundt omkring mig blomma rosor och gräset är grönt. Jag kan ej realisera att Ni i Cleveland har sträng vinter. Och likväl var sommaren kallare här än der — 82 grader Farenheit, tror jag, var den högsta temperatur vi nådde. Om vi kunde lefva på klimatet, hvilket sybaris skulle ej denna stad vara.»

Priser.

The International Company's odlingsland erbjudas till priser varierande från $ 1,50 till $ 25,00 per »acre», allt efter närheten till hamnar och städer samt

karaktären af skördar som åstundas. Detta är ungefär en tiondel af det beräknade värdet af samma slags land vid andra platser på kusten, och vi nämna annorstädes orsaker hvarföre. Halfön i framtiden skall komma att i värde per »acre» öfvergå det närbelägna distriktet Södra Californien.

Som det har varit uti de nyare delarne utaf Förenta Staterna så är det här — de relativa meriterna af högland och lågland äro vanliga subjekt för diskussioner mellan nybyggarne. En man framhåller en utomordentlig skörd på högland eller lågt kulland, som med ringa odling ger storartade resultat, under det att en annan utpekar resultatet af ett års odling af lågland, såsom afgörande tvistigheten. Verkliga förhållandet är, att hvar och en föredrager det särskilda slags land han vants vid i sitt förra hem, och högland öfverträffar i de särskilda skördar dess förespråkare intresserar sig för, under det att låglandet med olika växtlighet uppmuntrar sina beundrare. Flera af de mest vinstgifvande fikon- och oliveplanteringarna äro belägna på land, som troligen skulle gifva ganska medelmåttiga resultat, om säd odlades och som vid första påseende skulle beskrifvas som det sämsta i trakten.

Vilkor.

Land kan köpas per kontant, i hvilket fall sex proc. rabatt gifves å vanliga priser.

På fem-betalningssystemet, då en femtedel betalas vid köpet, vid slutet af första året endast intresset på återstoden och sedan lika stora årliga betalningar med sex procents ränta.

Pressens omdöme.

Daily Alta California, San Francisco, Juli 15, 1886: »Den stora halfö, som kallas Lägre California, har hittills varit föga känd annat än som ett bihang till Pacifickusten. Likväl är den lika stor som den Italienska halfön, och har med den många likheter. Den är till och med mindre känd än Öfre Californien var fyratio år sedan, ehuru den har jemngoda resurser och ett klimat mera passande för åkerbruk. Hela öfre delen af denna halfö har af den Mexikanska regeringen såldts till »The International Company.» Detta köp omfattar 18,000,000 acres land, genomflutet af vackra floder, bestående af bördiga prairier, storartade skogar, majestätiska berg med minor af guld, silfver, koppar och kol. Denna landsträcka börjar femton mil söder om San Diego i denna stat, sålunda i närheten af jernvägar, som komma att dit utsträckas lika hastigt som landet settlas. På detta land finnas inga nybyggare att köra bort och inga besynnerliga sociella vanor att bekämpa eller adoptera. Det är ett vildt oeröfradt distrikt, erbjudande den sista gränsen för amerikansk företagsamhet. I dess nuvarande vilda tillstånd är det betäckt af gräs, dess slätter prydas af eklundar och på bergsluttningarna växa ogenomträngliga tallskogar. Denna landsträcka begränsas på ena sidan af Californiaviken och på den andra af Stilla Hafvet och är särdeles lämplig för alla de produkter, som växa här i staten. På båda kusterna finnes vackra vikar med platser passande för städer, som der förr eller senare komma att byggas allt efter behof. The »International Company» har fullkomligt klara köpbref på denna ofantliga landsträcka.»

Samma Tidning för den 3 Augusti 1886, säger efter en längre beskrifning af detta land, att »hvad beträffar utsigter för kolonisterna, så måste man gå till en annan verldsdel, kanske till en annan planet, för att finna bättre. På detta fält kan produceras alla de råvaror och frukter som äro erforderliga för anläggande af fabriker och konservering af födoämnen. Trädgårdar och vinplantager skola der för konservering lemna sina frukter. Betesfälten lemna ull af en fin kvalitet; Fiberplantorna (för papper, tåg, mattor etc.) växa der i stor mängd; der finnes vattenkrafter, kolgrufvor, guld, silfver, koppar och jern; och dessa äro beståndsdelarne för en stat.» »Detta kolonisationsförsök skall bevakas med intresse» och vidare »Hvem vet om icke vid denna halfön, denna verldsdels Italien skall smidas den länk, som skall binda de två stora Republikerna i en vänskap hittills icke känd. Utsigten är förtrollande (enchanting) och Kompaniet som har förslaget om hand, kan sannerligen sägas vara grundlagt på en skala, närmast jemförd med det storartade Ostindiska Kompaniet, hvilket var Englands störta handelsföretag.»

San Diego Union, San Diego, Cal., Juli 24, 1886: »Hela öfre delen af Lägre Californien har köpts af »The International Company» från Mexikanska regeringen, som derpå gifvit klart köpbref. Klimatet i denna trakt är liknande Södra Californiens, till hvilket land det gränsar, och jorden i dalarna är af samma natur.»

The Weekly San Diegon, San Diego, Cal., Aug. 6, 1886: »The International Company of Mexico har skaffat sig uteslutande rätt till 18,000,000 acres land i Lägre Californien, hvilket land nu endast väntar på den idoge farmaren för att blomstra som en ros. Klimatet är fullkomligt liknande vårt eget, och en stor befolkning kommer inom kort att der erhålla sin bergning.»

San Diego Daily Sun, San Diego, Cal., Juli 19, 1886: »The Sun har vid flere tillfällen omnämnt den tillämnade koloniseringen af Lägre Californien af ett amerikanskt bolag, hvars medlemmar äro inflytelserika och mycket rika personer. Detta storartade företag är allaredan i görningen. Som vår så kallade amerikanska gränslinie har försvunnit, öppnas här ett nytt fält till oss på denna halfö, som för jordens fruktbarhet, produktionsförmåga, utmärkta klimat och vackra scenerier icke är underlägset, men i många fall öfverträffar staten Californien. Regnfallet denna säsong till den 15 Mars var 21 tum. Man kan för fem dagar i rad köra öfver fält af klöfver, alfilaree och vild hafre, som mäter från 12 till 18 tum i höjd. Kullarne äro bevuxna med frodigt gräs och ätbara buskar, på hvilka kreaturen födas och blifva feta året om. De små farmar, som allaredan finnas här och der, visa utomordentligt vackra planteringar af vindrufvor, apelsiner, citroner, fikon, bananas, dadlar, kokosnötter, ananas och andra produkter. Hvete, hafre och majs växer öfverallt i öfverflöd. På slättlanden och de högre dalarne växa sådane frukter som frambringas i staten New York, såsom äpplen, persikor, päron, plommon, körsbär och andra bärfrukter. De finaste russin och de utsöktaste viner produceras här och för öfrigt öfver hela halfön. Hvad beträffar klimat, jord och produkter, så äro många platser på denna landsträcka fullkomliga dupletter af Los Angeles, Riverside och San Diego, så ryktbara i Californien. Folket som nu invandrar hit sälja deras egendomar för höga priser i Californien, Oregon, Kansas, Iowa, Illinois och så långt i öster som Pennsylvanien och ämna här att förnya sina erfarenheter och sina förtjenster i frukt- och sädesodling samt kreaturs skötsel. Lägre Californien, lika litet kändt som Afrika, är i dag den amerikanska gränsen. Om någonsin jord, himmel och luft förenat sig om en inbjudning, så är det hit.»

Anglo American Times, London, Eng., Sept. 18, 1886: »Vid undersökning har det funnits, att den norra hälften af Lägre Californien är ett vackrare land än till och med södra delen af Californien. Hela dess ena sida begränsas af Stilla Hafvet och den andra af den stora vattenyta, som kallas Californiaviken, gifvande landet mera nederbörd och ett fuktigare klimat än antingen Californien i norr eller Mexico i öster. Emedan Lägre Californien har mera vatten än södra Californien, så är dess land mera värderikt, och det är mera värderikt i proportion till den kvantitet af vatten som i strömmar föres till hafvet. Då vi gå öfver gränslinien till Mexico, upptäckes ett nytt land, som på sina ställen eger alla de förmåner, som gifvits till södra Californiens mest gynnade platser. Nybyggaren har derföre tillfälle att för ringa kostnad taga i besittning ett land, som kommer att gifva honom enorma förtjenster. De af våra läsare, som söka nya hem, önska vi att de må tidigt hålla sig framme. De utsökta platserna i södra Californien äro få och priset på land har stigit så ofantligt, att endast rika personer kunna skaffa sig det. Hvad som kan litas på är, att landet några få mil söder om San Diego kan frambringa detsamma som växer vid Los Angelos, och den skilnad som är, säges vara i Lägre Californiens favör.»

San Diego Sun, Mars 11, 1887: »Vi hafva just återkommit från en resa till Lägre Californien af the INTERNATIONAL COMPANY. I den tidiga morgonrodnaden några timmar sedan befunno vi oss sakta närmande den praktfulla viken Ensenada de Todos Santos. Denna vattenyta utbreder sig i obeskriflig skönhet och kan utan öfverdrift kallas en fridens hamn för alla. Dess spanska namn skänktes länge sedan af Jesuitfäderna som en symbolisk term för alla helgons tillflyktsort. Det var svårt att tro att detta var samma plats som för några få månader sedan. Ingen annan stad har på denna korta tid gjordt hastigare framsteg. Stora antal af eleganta residenser, af hvilka flere bära prägeln af en arkitektur som ej

är öfverträffad i södra Californien. Der finnas äfven flera präktiga hoteller, af hvilka ett, som är nästan fulländadt, förtjenar särskildt omnämnande. Läget af detta hotell är måhända oöfverträffadt på hela Stilla Hafskusten. Det erbjuder en vy af hela Todos Santosviken med många mil af leende sjö eller stormiga vågor — allt efter hvilken uppsyn vattnet presenterar under den långa säsongen af stillhet och lugn, eller den korta vintertid som gifves vid denna latitud. Detta stora hotell kommer att kosta $ 80,000, skall blifva fyra våningar högt, hafva en balkong 189 fot lång, med en bredd af från 18 till 23 fot och täckas helt och hållet med glas åt sjösidan. Bakgrunden består af en upphöjning betäckt med träd och buskar, för närvarande i naturligt tillstånd, men snart förskönadt genom trädgårdsmästarens omsorger.» (Detta hotell som fick namnet *Iturbid* blef färdigt under sommaren 1887).

The International Company har donerat land, nu värdt $ 320,000, till Metodist Episcopalkyrkan, afsedt för upprättandet af ett stort läroverk vid Ensenada. Prestbyterianska kyrkan har också emottagit en liberal gåfva af land.

Egendomsaffärerna äro verkligen förvånande, och der tyckes ej finnas någon otillfredsställd eller i andra ord, der äro inga ångerköpta bland folket.

Vattnen i de heta mineralkällorna 15 mil söder om Ensenada, äro underbara att smaka, röra och observera. Hettan är så stor, att man kan se den uppstiga derifrån i stora flingor. De äro otvifvelaktigt bland de sällsyntaste och finaste vatten på kontinenten och hafva redan bevisat sig vara naturens mest beprö-fvade medicin för botandet af rheumatism, gikt och andra sjukdomar i blodet. Om källornas egare uppföra ett hotell der i enlighet med deras nuvarande planer, kommer det ej att öfverträffas i Amerika. Under resan till dessa källor genomreser man en vidsträckt dal af fruktbart land och kan iakttaga ej mindre än 50,000 acres fullkomligt slätt land. Hundraden af »acres» betäckta med grönskande säd, under det hela trakten förskönas genom grönskan af inhemska träd, blommor och gräs. Här finnes jernek, ek, sycamore, Mexikansk mahogny och cypressträd samt pil- och »sage»-träd, allt efter som vattnet är närmare ytan eller djupare nere i marken. Detta är blott en del af det land som nu är uppmätt och erbjudet till salu.

Guvernören, George Ryerson, föddes i Texas och hans familj härstammar ursprungligen från New Jersey. Han är en rättvis, duglig man och hans påstående, att man kunde åtnjuta en större grad af frihet och erhålla lika mycket skydd i hans territorium som i Förenta Staterna, synes bekräftat vid närmare åskådning. Hvem helst som besöker Ensenada ser genast att friheten till person och egendom är lika absolut och obegränsad som någonstädes på jorden. Mexikos lagar äro nästan *fac-simile* af Förenta Staternas.

Utaf en vetenskapsman som nyligen varit stadd på en upptäcktsresa genom landet söder om Ensenada, erhöllo vi följande upplysningar: San Jacintodalen, 42 mil söderut, genomfluten af en flod, har 40,000 »acres» jemn och fruktbar mark. Några få mil längre bort är San Vicentetrakten, innehållande dalar af slättland (»mesas») på 75,000 »acres», också genomfluten af en glittrande flod. Näst kommer Salado med 15,000 »acres» och söder härom det magnifika San Rafael. Här äro två stora slättland »mesas» på 225,000 »acres», genom hvilka en större flod slingrar sig för att utmynna i Colnettviken. Derefter kommer San Quentindalen, som säges vara utomordentligt pittoresk samt särdeles rik. Söder om alla dessa är San Ramon, 15 mil vid och 35 mil lång, beläget vid en vik af samma namn. Talrika strömmar, skogar af tall och ek samt prof på värdefulla mineralier finnas öfver hela landet.

Slutligen måste vi säga, att hela detta herrliga land med dess oskattbara rikedom, säkra och snabba utveckling, skulle ännu hafva varit lemnadt till fåglarne och luften, hade det ej varit för djerfheten, kapitalet och företagsamheten utaf The International Company of Mexico. All trafik på kusten skall inom kort vara i hög grad uppökad genom utvecklingen.

GÖTEBORG.
GÖTEBORGS HANDELSTIDNINGS AKTIEBOLAGS TRYCKERI.
1888.

BANANA-PLANTAGE I DECEMBER I NÄRHETEN AF ENSENADA.
(Fotografi.)

LÄGRE CALIFORNIEN.